

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

Skýrsla um samráð

Efni samráðs

Drög að frumvarpi til laga um pósthjónustu.

Samráð hófst

7. júní 2018

Samráð lauk

21. júní 2018

Fjöldi umsagna

4

Umsagnaraðilar

Íslandspóstur ohf. (umsögn barst ráðuneytinu), Umhverfisstofnun (umsögn barst ráðuneytinu) Samband íslenskra sveitarfélaga og Bændasamtök Íslands.

Samantekt um umsagnir og viðbrögð

Drög að frumvarpinu voru lögð fram til umsagnar í samráðsgátt á Ísland.is 7.–21. júní 2018. Tvær umsagnir bárust í samráðsgáttina og tvær umsagnir beint til ráðuneytisins. Umsagnaraðilar voru Samband íslenskra sveitarfélaga, Bændasamtök Íslands, Umhverfisstofnun og Íslandspóstur ohf. Rétt er að taka sérstaklega fram hér að verulegar breytingar hafa verið gerðar á frumvarpinu í kjölfar samráðs.

Samband íslenskra sveitarfélaga benti m.a. á að í frumvarpið vantaði skýra umfjöllun um kæruleiðir, óljóst væri hvaða leiðir ætti að fara ef tryggja þyrfti alþjónustu í dreifbýli og litlar skorður væru á skerðingu pósthjónustu á dreifbýlum svæðum. Bent var á að hjá Norðmönnum sé aðeins vikið frá fimm daga reglunni við sérstakar aðstæður eða sérstakar landfræðilegar aðstæður. Þá hafi Byggðarstofnun ekki greint

áhrif skerðingar á póstpjónustu á skilyrði til búsetu og atvinnurekstur í dreifbýli. Loks skorti ákvæði um heimild til að skylda flutningafyrirtæki til að veita hluta af þjónustu sem alþjónustuaðili veitir gegn greiðslu í þeim tilgangi að tryggja betri þjónustu við landsbyggðina.

Ráðuneytið bendir á að í 10. gr. laga um Póst- og fjarskiptastofnun, nr. 69/2003, er að finna fyrir mæli um rétt neytanda til að kvarta til stofnunarinnar. Þá er í 13. gr. sömu laga að finna heimild til að kæra ákvarðanir stofnunarinnar til úrskurðarnefndar. Í 11. gr. frumvarpsins og í greinargerð er fjallað um leiðir til að tryggja alþjónustu í dreifbýli. Varðandi skerðingu á póstpjónustu eru þéttbýli og dreifbýli sett undir sama hatt samkvæmt frumvarpinu. Íbúar í þéttbýli munu hins vegar hafa fleiri möguleika til að nálgast ýmiss konar þjónustu. Ráðuneytið bendir á að á Íslandi er aðgangur að háhraðatengingum mjög góður á landsvísu og er það til þess fallið að jafna aðstöðu landsmanna til að nýta sér þjónustu á netinu en hún gerir bréfasendingar í mörgum tilfellum óþarfar. Hvað varðar samanburð við norsku lögin bendir ráðuneytið á að svigrúm norsku laganna er í raun ekki minna en frumvarpsins. Ábendingin er hins vegar rétt, þ.e. að aðeins vikið frá fimm daga reglunni í Noregi við sérstakar aðstæður eða sérstakar landfræðilegar aðstæður. Athugasemdin varðandi Byggðastofnun er ekki tímabær þar sem lagt er til óbreytt fyrirkomulag miðað við það sem tíðkast nú. Ráðuneytið bendir á að í 26. gr. er hverjum þeim sem heldur uppi reglubundnum flutningum innan lands eða til útlanda skylt, sé þess óskað, að flytja póstsendingar innan alþjónustu milli staða enda komi eðlileg greiðsla fyrir. Ráðuneytið mat það svo að ekki væri nauðsyn á að breyta ákvæðum frumvarpsins vegna athugasemda Samband Íslenskra sveitarfélaga.

Bændasamtök Íslands gerðu þær athugasemdir að tryggja þyrfti jafnræði milli dreifbýlis og þéttbýlis þannig að dreifbýlið yrði ekki undir. Þannig var lagt til að lágmarksfjöldi útburðardaga væri aldrei færri en tveir í viku og að varanleg undanþága frá tíðni dreifingar vegna landfræðilegra aðstæðna yrði ekki heimil.

Ráðuneytið telur að ekki sé rétt að breyta frumvarpinu vegna þessara athugasemda Bændasamtaka Íslands en líklegt er að umfjöllun um þessi efni komi til kasta Alþingis.

Umhverfisstofnun fagnaði ákvæði frumvarpsins þar sem lögfestur væri réttur neytanda til að afþakka óumbeðnar fjöldapóstsendingar (nú 28. gr.). Þá taldi stofnunin þörf á að rýmka undanþágur og hefur ráðuneytið orðið við þeirri athugasemd með því að bæta við texta 2. mgr. 28. gr. eftirfarandi setningu: „Sama gildir um kynningarefni vegna kosninga á vegum stjórnvalda, tilkynningar sveitarfélaga til íbúa sinna og tilkynningar stjórnvalda sem varða almannahag og almannaoöryggi.“

Íslandspóstur ohf. gerði athugasemdir við frumvarpið. Þannig taldi fyrirtækið betra að alþjónustuveitanda yrði tryggt fjármagn fyrir fram eða a.m.k. samhliða veittri

þjónustu og benti á að erfitt yrði fyrir alþjónustuveitanda að sækja bætur til ríkisins eftir á. Þá var aðferðafræðin við að reikna út fjármögnun alþjónustu sömuleiðis gagnrýnd. Loks voru gerðar athugasemdir við einstaka greinar frumvarpsins.

Ráðuneytið bendir á að samkvæmt frumvarpinu er gert ráð fyrir að hægt verði að framkvæma markaðskönnun þegar fram líða stundir en með henni verða metin:

- a. þörf á pósthjónustu,
- b. tegund þjónustu,
- c. hvar nauðsynlegt er að grípa inn í.

Fyrst eftir að lögin taka gildi kann að vera ótímabært að framkvæma markaðskönnun og því nauðsynlegt að sjá hvernig næstu missiri og ár þróast. Ríkið hefur litlar forsendur til að ákveða með viðunandi nákvæmni endurgjald fyrir fram og því þarf að meta það eftir á miðað við aðferðir sem viðurkenndar eru og notaðar eru annars staðar í Evrópu. Erfitt er að sjá að notast eigi við aðrar aðferðir við að reikna út mögulega alþjónustubyrði en þær sem tilskipun Evrópusambandsins tiltekur og stuðst hefur verið við annars staðar í Evrópu. Copenhagen Economics (CE) notast við sömu aðferðafræði. Þá bendir Íslandspóstur ohf. ekki á neinar aðrar aðferðir. Rétt að benda á að ákvæði frumvarpsins um útreikning á kostnaði sem fellur til vegna alþjónustubyrði uppfylla leiðbeinandi reglur OECD, þ.e. eru fyrir fram skilgreindar og gagnsæjar. Verið er að setja sömu reglur og gilda erlendis. Enn fremur vill ráðuneytið benda á að nú sé horfið af braut einkaréttar og því nauðsynlegt að eftirlit sé virkt. Það er mat ráðuneytisins að frumvarpið dragi ekki úr frelsi og samkeppni á póstmarkaði.

Íslandspóstur ohf. gerði jafnframt athugasemdir við fjölmargar greinar frumvarpsins. Í kjölfarið var farið ítarlega yfir frumvarpið og gerðar voru umtalsverðar breytingar á skipan og efni ákvæða. Of langt mál er að gera grein fyrir því hér.

Skjal að loknu samráði

<https://www.althingi.is/altext/149/s/0293.html>